

Уманський національний
університет садівництва

Факультет економіки і
підприємництва

Кафедра економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Теорія господарства»

Рівень вищої освіти:	<u>третій (доктор філософії)</u>
Спеціальність:	<u>051 Економіка</u>
Освітня програма:	<u>Економіка</u>
Семестр:	<u>3</u>
Курс (рік навчання)	<u>2</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>3</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова/вибіркова:	<u>вибіркова</u>

Лектор курсу	Людмила Смолій
Профайл лектора	https://ket.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-ta-spivrobotniki/smolij-lyudmila-vasilivna.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	lsmolij@udau.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	формування основ філософсько-економічного осмислення господарської діяльності як системи, розкриття засад господарського устрою суспільства, принципів і форм організації господарського життя.
Завдання курсу	опанування ключовими моментами економічного змісту господарської діяльності та специфіки категорій, що теоретично відтворюють господарське життя; набуття навичок аналізу систем господарювання та організації сучасних господарських процесів.
Компетентності	<ul style="list-style-type: none">➤ здатність формувати системний креативний світогляд дослідника на основі розуміння філософських засад, сучасних тенденцій, напрямів і закономірностей розвитку науки.➤ здатність до критичного аналізу теорій, концепцій та підходів з предметної сфери наукового дослідження.➤ здатність до дослідження та осмислення базових засад теорії економічного розвитку суспільства, основних закономірностей суспільного відтворення та економічного зростання національної та світової економіки.➤ здатність до розуміння поняття генезису та закономірностей функціонування економічних систем на основі поглибленого вивчення та творчого осмислення існуючого господарського досвіду різних країн.➤ здатність розуміти категоріальне відображення господарства і його сучасних трансформацій та особливостей у системі глобальної економіки.➤ здатність застосовувати науковий підхід до формування та обґрунтування ефективних стратегій в економічній діяльності.
Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none">➤ вміння проводити порівняльний аналіз, критичне осмислення та оцінку окремих доктрин, шкіл, течій сучасної економічної науки.➤ вміння розкривати науковий внесок окремих шкіл та їх провідних представників у теорію господарства.➤ уміння аналізувати сучасні господарські процеси як системну цілісність, що постійно змінюється, але є системоутворюючою для існування суспільства.➤ здатність виявляти взаємозв'язок та спадкоємність економічної політики держав з теоретичними концепціями минулого та сучасності.➤ здатність робити обґрунтовані висновки щодо розвитку господарства і, виходячи з цього, приймати виважені практичні рішення.➤ вміння формувати та обґрунтовувати ефективні стратегії економічної діяльності, спираючись на основні положення теорії господарства.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції / практичні (семінарські, лабораторні))	Зміст тем курсу	Завдання	Оцінювання (балів)
Змістовий модуль 1				
Тема 1. Теорія господарства як наука.	2/2	Виробництво, господарювання і господарство. Предмет теорії господарства. Наука про господарство. Теорія господарства, економікс і політична економія. Роль і місце теорії господарства в пізнанні і перетворенні людського світу. Функції теорії господарства. Господарський світогляд. Ціннісно-нормативні орієнтири сучасного "суспільства добробуту". Імперативно-ціннісні засади прийняття рішень щодо управління господарчими процесами	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 2. Спосіб господарювання, його характеристики і закономірності	2/4	Господарство як система і як спосіб господарства. Сили і чинники господарства і їх взаємодія. Господарюючі суб'єкти. Господарська власність. мікрогосподарювання і макрогосподарювання. Процес формування способу господарювання. Ціле-функціональні та організаційно-функціональні закономірності способу господарювання. Теоретичні основи і критерії класифікації способів господарювання. Природні і штучні, приватногосподарські і суспільно-господарські, державні і недержавні, індустріальні і не індустріальні, вільні і примусові способи господарювання. Некономічні (натуральні), економічні, змішані способи господарювання.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 3. Основи теорії економічного господарства	-/2	Товар і товарне господарство. Цінність, вартість і ціна. Механізм ціноутворення. Оцінка ціни. Гроші в економічному господарстві. Функції грошей. Гроші як товар. Гроші як капітал. Гроші як суспільна система. Якість грошей: конкретні образи і системи. Інфляція грошей. Конкуренція як спосіб господарювання економічного суб'єкта і як спосіб взаємодії економічних суб'єктів. Ринок як співтовариство господарюючих суб'єктів-конкурентів. Ринок як система, що самоорганізовується і як організована система. Ринкове господарство і умови його функціонування.	Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 4. Капітал і капіталістичне економічне господарство. Вартість як системотворча категорія економіки	2/4	Феномен капіталу. Феномен капіталіста. Феномен підприємця. Капітал, конкуренція і монополія. Капітал в єдності різноманіття. Капітал як виробник прибутку. Капітал, наймана праця і прибуток. Доход на капітал. Підприємницькі доходи. Заробітна плата як доход. Відтворення і нагромадження капіталу. Господарський прогрес. Обороти і кругооборот капіталу. Збалансованість суспільного капіталу. Розширене	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5

		відтворення суспільного капіталу. Феномени господарських хвиль, господарських крих і господарських циклів. Динаміка капіталістичного виробництва. Капіталістична організація господарства і її суперечності. Єдність і відмінність мікро- та макроорганізації. Явище вартості. Вартість як міра. Міра в вартості. Вартість як відносини і як перетворений рух. Вартісне господарське відтворення. Вартість і загальна господарська організація. Вартість в образі капіталу.		
Тема 5. Господарська влада [Economic power]*	2/2	Господарська влада як поняття. Економіка як загальна організація влади. Владні організації. Владний капітал. Власність на господарську владу. Монопольна влада і конкурентно-ринкова організація. Монопольний фінансовий капітал. Монопольна влада і закони економіки. Суспільна влада в економіці. Держава в економіці та міра одержавлення економіки. Держава в механізмі розподілу доходів. Держава як господарський регулятор.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Модульний контроль				10
Змістовий модуль 2				
Тема 6. Економічне мікроекономічне господарство і мікроекономічне господарювання	2/2	Мікросистема: поняття та різновиди. Особливості функціонування мікросистем у ринковій економіці. Суть раціонального вибору споживача і його вплив на господарську діяльність. Підприємство як господарюючий і як виробничий суб'єкт. Підприємство як капітал і як рух вартості-капіталу. Рух фінансів підприємства. Інвестиції. Монопольне мікроекономічне господарювання. Феномен монополії в економічному господарюванні. Монополія – суперечливий творець господарського простору. Регулювання мікроекономіки і економіка мікрорегулювання. Адаптивність, гнучкість та гомеостатичність у мікроекономічному господарюванні. Рівновага та ефективність мікросистеми.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 7. Економічне макроекономічне господарство і макроекономічне господарювання	2/2	Національне господарство як економічне макроекономічне господарство. Натуральна і соціальна обумовленість макроекономічного господарства та його економічний зміст. Господарський центр в системі макроекономічного господарства. Господарські ресурси суспільства і їх використання. Природа і господарство. Людина і господарство. Соціокультурні ресурси макроекономічного господарства. Власність на господарські ресурси. Суспільний національний продукт – основний компонент і параметр макроекономічного господарства. Розподіл і використання суспільного (національного) продукту. Ринок в системі макроекономічного господарства: феномен ринкової організації, ринковий механізм і економічне макроекономічне господарство.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5

		Організація ринку. Ринок як суб'єкт і об'єкт господарської організації. Суспільне (державне) економічне господарство і макроекономічне регуляторне господарство. Державний господарський центр і мікрогосподарювання		
Тема 8. Мегаекономіка як світове економічне господарство	2/2	Феномен мегаекономіки як сучасний феномен. Господарюючі суб'єкти в мегаекономіці. Економіка мегаекономіки. Світові ресурси, конкуренція, капітал, гроші, відтворення. Організаційні механізми мегаекономіки. Національний господарський центр як суб'єкт світового господарства. Організація міжнародних економічних відносин у світовому просторі. Світовий господарський центр. Функція світового господарювання.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 9. Динаміка економічного господарювання	2/4	Економіка як динамічне господарство. Економічне зростання. Господарський центр і макроекономічне зростання. Економічний розвиток. Господарський прогрес як повне та закінчене вираження розвитку. Науково-технічний прогрес і економічний розвиток. економічний розвиток і праця. Суспільний розподіл господарства і економічний розвиток. Макроміграція капіталу, господарська кооперація, економічна ефективність і економічний розвиток. Макросфера господарського процесу.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Тема 10. Господарські трансформації. Неоекономіка	-/4	Трансформація способу господарства як явище і категорія. Механізм трансформацій. Історичні форми капіталізму: вільний (ліберальний) капіталізм; корпоративно-державний капіталізм; ліберально-соціалізований капіталізм. Трансформації і прогрес капіталізму. Господарські переходи. Природні та природно-штучні переходи. Перехідні періоди. Біфуркації та поліфуркації.	Опрацювання лекційного матеріалу. Виконання завдань для самостійної роботи згідно з методичними рекомендаціями. Проходження тестування в системі електронного забезпечення навчання в Moodle	5
Модульний контроль				10
Всього за семестр	16/28			70
Екзамен				30
Всього за курс				100

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття*

**лекційне та семінарське заняття проводяться на англійській мові*

**Розподіл балів, присвоюваних здобувачам при вивченні дисципліни
«Теорія господарства»**

Кількість балів за модуль	Поточний (модульний контроль)										Підсумковий контроль	Сума	
	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2.							
Змістові модулі	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	Модульний контроль (10 балів)	T 5	T 6	T 7	T 8	T10	Модульний контроль (10 балів)	
Кількість балів за змістові модулі та модульний контроль	25						25						
Кількість балів за видами робіт:	5	5	5	5	5		5	5	5	5	5		
активність на практичних заняттях	3	3	3	3	3		3	3	3	3	3		
Виконання самостійної роботи студентів	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2		
												30	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) здобувач може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) здобувач може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки письмових робіт, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС (https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2019/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-unus-2019-1.pdf). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)